

การฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา The Suicide in The Concept of Buddhism

ธนู ศรีทอง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

E-mail : Tanusri2564@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสาเหตุการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา และเพื่อศึกษาผลของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ คัมภีร์พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คัมภีร์อรรถกถา เอกสารที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล มี 2 แบบ ดังนี้ 1) แบบบันทึก มีอยู่ 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นแบบบันทึกสำหรับใช้บันทึกการค้นคว้าจาก เอกสารที่เกี่ยวข้อง ชุดที่ 2 เป็นแบบบันทึกสำหรับใช้บันทึกการค้นคว้าจากบันทึกการชันสูตรของตำรวจ 2) แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์นักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบ บรรยาย ผลของการวิจัยมีข้อค้นพบดังนี้

1. สาเหตุการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา พบว่า มีอยู่ 2 สาเหตุหลัก คือ 1) สาเหตุภายในตัวบุคคล แบ่งย่อยได้อีก 2 สาเหตุ ได้แก่ (1) สาเหตุด้านร่างกาย คือ ร่างกายเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่างๆ และร่างกายมีความพิการ (2) สาเหตุด้านจิตใจ ได้แก่ สภาพจิตใจที่ถูกวิวัฒนาการผลักดันทำให้เกิดความทุกข์ จึง อยากพรวดพาดังสูญไปเสียจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้มนุษย์ตัดสินใจฆ่าตัวตาย 2) สาเหตุภายนอกตัว บุคคล แบ่งย่อยได้อีก 2 สาเหตุ ได้แก่ (1) สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ คือ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ ได้แก่ สถานที่ บรรยากาศ ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตที่อยู่รอบๆ ตัว เป็นสิ่งเร้าให้มนุษย์ตัดสินใจฆ่าตัว ตาย (2) สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านสังคม คือ สภาพแวดล้อมที่กดดันจากคนในสังคม ได้แก่ สถาบัน ครอบครัวมีปัญหา ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความรัก ปัญหาการศึกษา ปัญหาการทำงาน สังคมที่มีการแข่งขันสูง การเลียนแบบจากคนที่ฆ่าตัวตาย เป็นสาเหตุให้มนุษย์ตัดสินใจฆ่าตัวตาย

2. วิธีการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา พบว่า มีอยู่ 2 วิธีหลัก คือ 1) วิธีฆ่าตัวตายที่ใช้อุปกรณ์ จัดเป็นกลุ่มได้ดังนี้ คือ กลุ่มที่กินอาหารและของแสดลง กลุ่มที่ใช้อาวุธ กลุ่มที่ใช้อุปกรณ์ผูกคอตาย กลุ่ม ที่ใช้ยา และกลุ่มที่ใช้ไฟ 2) วิธีฆ่าตัวตายที่ไม่ใช้อุปกรณ์ จัดเป็นกลุ่มได้ดังนี้ คือ กลุ่มที่กลืนใจตาย กลุ่มกระโดด จากที่สูง กลุ่มกระโดดจากที่ต่ำ และกลุ่มที่ให้สัตว์กัดตัวเองตาย

3. ผลของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา พบว่า มีผล 2 อย่าง คือ 1) ผลที่เกิดจากการ ฆ่าตัวตายสำเร็จ ทำให้เกิดผลตามมาได้อีก 2 อย่าง ได้แก่ (1) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง คือ ด้านสูญเสียสิ่งดี งามในฐานะที่เกิดเป็นมนุษย์ ด้านที่เกิดความทุกข์ทรมานในขณะลงมือฆ่าตัวตาย และ ด้านผลกระทบที่ได้รับภายหลังการตาย (2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม คือ ด้านผลกระทบในระดับครอบครัว ด้านผลกระทบในระดับ ชุมชน และ ด้านผลกระทบในระดับประเทศ 2) ผลที่เกิดจากการฆ่าตัวตายไม่สำเร็จ ทำให้เกิดผลตามมาได้อีก 2 อย่าง ได้แก่ (1) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง คือ ด้านจิตใจของผู้ฆ่าตัว

ตาย และ ด้านร่างกายของผู้ฆ่าตัวตาย (2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม คือ ด้านผลกระทบในระดับครอบครัว ด้านผลกระทบในระดับชุมชน และ ด้าน ผลกระทบในระดับประเทศ

คำสำคัญ: ฆ่าตัวตาย, ทัศนะ, พระพุทธศาสนา

Abstract

The objectives of this research are to study the methods of committing suicide and to study the results of suicide committing in the concept of Buddhism. The populations used in this studies are Tipitaka in Thai language version of Mahachulalongkornrajavidyalaya University Issue, a Tipitaka Commentary, the concerned documents, and the Buddhist scholars. Two instruments used to data collecting are 1) Notation-Form for the documents concerned and the autopsy reports 2) Interview-Form the Buddhist scholars. Descriptive analysis is used for data analysis. The results of this research studies are as follows:

There are two main causes of suicide committing in the concept of Buddhism: they are 1) inside-personal cause and 2) outside-personal cause. Each cause is also further divided into different causes as follows: the inside-cause consists of two causes i.e. physical cause such as chronic disease and disability, and mental cause such as unsatisfactoriness: the outside-cause consists of two causes i.e. physical environment cause such as place and atmosphere, and social environment i.e. family problem, economic problem, love affairs problem, education problem, working problem, high competition and imitation of the suicidecommitted person.

There are two main methods of suicide committing in the concept of Buddhism: they are 1) equipment-using-method which can be grouped into different means i.e. poisoned food and poisonous substance, weapon, necktie instrument, poisoned drug, and fire 2) nonequipment-using-method which can be grouped into different means i.e. holding back one's breath, jumping from high place, jumping from low place, and biting of the poisonous animal. 3. There are two main results of suicide committing in the concept of Buddhism: they are 1) successful suicide committing and 2) non successful suicide committing. Each result produces different effects as follows: 1) successful suicide committing brings two effects i.e. (1) on oneself; that is to loose the chance of doing goodness while being a human, and to receive the result of bad deeds after death, and (2) on society; that is the family, community, and country: 2) non successful suicide committing brings two effects i.e. (1) on oneself; those are the mental and the physical (2) on society; those are the family, community and country level.

Keywords: Suicide, Concept, Buddhism

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization Age) และยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Age) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนเป็นอันมาก โดยเฉพาะระบบทุนนิยม เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนเกิดความเบื่อหน่าย บิบบั่น กัดดัน ตกอยู่ในภาวะเครียด ท้อแท้ สิ้นหวัง ซึมเศร้า ไม่พอใจในชีวิต จนถึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย การขาดความสมดุลระหว่างความเจริญด้านวัตถุและด้านจิตใจนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ มนุษย์มีความรู้สึกไม่พอใจในชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอันนำไปสู่การฆ่าตัวตาย และกลายเป็นปัญหาที่นำไปสู่ปัญหาด้านอื่นๆ ของสังคมโลกอีกมากมาย

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายในประเทศไทยพบว่า เมื่อพิจารณาแยกตามเพศ พบว่าเพศชายมีอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนและสูงกว่าเพศหญิง โดยเพิ่มจาก 7.6 ต่อประชากร 100,000 คน ในปี พ.ศ. 2524 เป็น 11.9 ต่อประชากร 100,000 คน ในปี พ.ศ. 2544 ในขณะที่เพศหญิงอัตราการฆ่าตัวตายมีแนวโน้มลดลงจาก 7.3 ต่อประชากร 100,000 คน ในปี พ.ศ. 2524 เหลือเพียง 3.6 ต่อประชากร 100,000 คน ในปี พ.ศ. 2544 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนการฆ่าตัวตายของเพศชายต่อเพศ หญิง พบว่าเพิ่มมากขึ้นจาก 1.04 : 1.0 ในปี พ.ศ. 2524 เป็น 3.3 : 1.0 ในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งเพิ่มมากขึ้นถึง 3 เท่า เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอายุและเพศ พบว่าเพศชายมีอัตราการฆ่าตัวตายในกลุ่มอายุ 25-29 ปีสูงสุด ส่วนเพศหญิงมีอัตราการฆ่าตัวตายค่อนข้างใกล้เคียงกันในทุกกลุ่มอายุ ส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุพบว่า มีอัตราการฆ่า ตัวตายค่อนข้างสูงอาจจะเนื่องมาจากผู้สูงอายุมักพบภาวะซึมเศร้าซึ่งเป็นสาเหตุของการฆ่าตัวตายได้ อัตราการ ฆ่าตัวตายของประเทศไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญและควรศึกษา เพื่อเป็น แนวทางในการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายของแต่ละพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง โดยพบว่า อัตราการ ฆ่าตัวตายในปี 2543 - 2544 ในพื้นที่เขตการสาธารณสุขที่ 10 มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงสุด รองลงมาเป็นเขต 9 เขต 8 และเขต 3 ตามลำดับ ส่วนพื้นที่ซึ่งมีอัตราการฆ่าตัวตายต่ำสุด คือ พื้นที่เขต 12 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า พื้นที่ที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงจะเป็นพื้นที่เขตภาคเหนือและเขตชายฝั่งทะเลทางภาคตะวันออก ส่วนพื้นที่ ภาคใต้ตอนล่างจะพบว่ามีอัตราการฆ่าตัวตายต่ำ นอกจากนี้แนวโน้มของอัตราการฆ่าตัวตายในปี 2543 - 2544 พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลง ยกเว้นเขต 9 และเขต 3 ซึ่งแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ประเทศที่มีสถิติการฆ่าตัวตายสูงสุดของโลก พบว่า ประเทศฮังการี มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงสุดเป็นอันดับ 1 โดยมีอัตราการฆ่าตัวตายของประชากร คือ 38.6 : 100,000 คน รองลงมา คือ ประเทศศรีลังกา ส่วนประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 26 ของโลก โดยมีอัตราการฆ่าตัวตายของประชากรคือ ประมาณ 9 : 100,000 คน โดยประชากรที่ฆ่าตัวตายในปัจจุบันอยู่ในช่วงอายุ 15 - 24 ปี มีมากขึ้น จังหวัดที่มีอัตราการฆ่าตัวตาย สูงสุดในประเทศไทย ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย ระยอง จันทบุรี การแสวงหาทางช่วยเหลือผู้ที่พยายาม ฆ่าตัวตายกลายเป็นภารกิจที่จำเป็นของศาสตร์หลายสาขาที่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหานี้ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทางด้านจิตแพทย์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ต่างพยายามแสวงหาทางออกในการที่จะแก้ไข ปัญหานี้

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญทั้งทางด้านกายภาพและจิตใจอย่างสมดุล ไม่เอนเอียงไป ด้านใดด้านหนึ่ง จึงถือเป็นหลักการที่จะสามารถนำมาเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิต มีหลักคำสอนที่สามารถ นำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการฆ่าตัวตายนี้ได้แต่ในปัจจุบันองค์ความรู้นี้ได้ขาดการวิจัยเพื่อ นำมาใช้ในการป้องกันการฆ่าตัวตายอย่างเป็นระบบ คณะผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการวิจัย เพื่อให้ได้คำตอบอันเป็น องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับสาเหตุของการฆ่าตัวตาย วิธีการฆ่าตัวตาย และผลของ

การฆ่าตัว อันอาจจะนำมาเป็น แนวทางป้องกันการฆ่าตัวตายในปัจจุบันและอนาคตได้ ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญและเห็นความจำเป็นดังกล่าวจึง ได้ทำวิจัยในเรื่องนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา
2. เพื่อศึกษาผลของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้วางขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ เช่น คัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คัมภีร์อรรถกถา เอกสารที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 แบบ ดังนี้ 1) แบบบันทึก มีอยู่ 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นแบบบันทึกสำหรับใช้บันทึกการค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ชุดที่ 2 เป็นแบบบันทึกสำหรับใช้บันทึกการค้นคว้าจากบันทึกการชันสูตรของตำรวจ 2) แบบสัมภาษณ์ มี 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ สัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่สัมภาษณ์ ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ สัมภาษณ์ ทั้งแบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ แต่งตั้งได้ตรวจสอบคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขให้เครื่องมือนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 5 - 9 มีนาคม 2550

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบบันทึก ชุดที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีบันทึกข้อมูลดังนี้ ย่อความให้ได้ใจความตรงตามความหมายของข้อความเดิม บันทึกโดยถอดข้อความเป็นข้อความของผู้วิจัยเอง คัดลอกข้อความแล้วทำอัญประกาศ ซึ่งจะกระทำเมื่อข้อความนั้นอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ เป็นข้อความสำคัญ มาก เป็นข้อความที่จะมีการพิสูจน์หรือทดสอบข้อเท็จจริง เป็นข้อความที่ผู้วิจัยต้องการอ้างอิงสนับสนุนความ คิดเห็นของตนเอง เป็นข้อความที่เขียนไว้ดีมากถ้อยคำสำนวนกะทัดรัดชัดเจนซึ่งจะถอดความเป็นภาษาของ ผู้วิจัยเองอาจทำได้ไม่ดีเท่าเดิม และข้อความที่เป็นพุทธพจน์ที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก และคัมภีร์อรรถกถา ใช้แบบบันทึก ชุดที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากบันทึกการชันสูตรของตำรวจ ตามกรอบที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ใน วัตถุประสงค์ของการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา ตามกรอบที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นต่างๆ ดังนี้ วิเคราะห์สาเหตุการฆ่าตัวตาย วิเคราะห์วิธีการฆ่าตัวตายและวิเคราะห์ผลของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา ใช้วิธีวิเคราะห์แบบบรรยาย (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยเรื่องนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจสรุปได้ดังนี้

1. สาเหตุการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญทั้งทางด้านรูปธรรมและนามธรรมหรือทั้งด้านกายภาพและด้านจิตใจอย่างสมดุลไม่สุดโต่งไปด้านใดด้านหนึ่ง จากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ พบ สาเหตุของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนาสามารถจัดได้เป็น 2 สาเหตุหลัก ได้แก่ สาเหตุภายในตัว บุคคลและสาเหตุภายนอกตัวบุคคล ดังนี้

1) สาเหตุภายในตัวบุคคล สาเหตุภายในตัวบุคคล หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวบุคคลที่นำไปสู่ การฆ่าตัวตาย แบ่งย่อยได้อีก 2 สาเหตุ ได้แก่

(1) สาเหตุด้านร่างกาย คือ การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่างๆ และความพิการ (1) การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่างๆ ได้แก่ มีโรคร้ายเกิดขึ้นกับตัวเอง โรคบางอย่างเกิดขึ้นแล้วไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ เช่น โรคภูมิแพ้ โรคเอดส์ โรคมะเร็งในระยะสุดท้าย เป็นต้น ความเจ็บป่วยทางจิต เช่น เป็นโรคจิต โรคซึมเศร้า เป็นต้น การติดสิ่งเสพติด เช่น ติดยาบ้า ติดเฮโรอีน ติดสุราเรื้อรัง เป็นต้น (2) ความพิการ เช่น ความพิการหรือทุพพลภาพทางกาย อาจจะทำให้เกิดความพิการมาแต่กำเนิดหรืออาจเกิดขึ้นในภายหลังจากรับอุบัติเหตุต่างๆ สาเหตุด้านร่างกายเหล่านี้ทำให้ผู้ป่วย ได้รับความเจ็บปวด ได้รับความทุกข์ทรมานจากโรคจนทำให้รู้สึกอึดอัด เบื่อหน่าย รังเกียจร่างกายตนเอง เกิดความรู้สึกว่าชีวิตนี้ไม่มีอะไรที่ทำให้อยู่ต่อไป จึง ตัดสินใจฆ่าตัวตาย

(2) สาเหตุด้านจิตใจ คือ สภาพจิตที่ถูกตัณหาผลักดันทำให้เกิดความทุกข์ ได้แก่ ตัณหา 3 อย่างซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ฆ่าผู้อื่นและเป็นสาเหตุให้ฆ่าตัวเอง ตัณหา 3 อย่างนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้ว คือ ตัณหาที่เป็นขั้วบวกกับตัณหาที่เป็นขั้วลบ ตัณหาที่เป็นขั้วบวกนั้นได้แก่ ตัณหาข้อที่ 1 คือ กามตัณหา หมายถึง ความทะยานอยากในกาม อยากได้ในอารมณ์อันน่าปรารถนา เมื่อไม่ได้ดังที่ปรารถนาก็เป็นสาเหตุให้ฆ่าผู้อื่น และ ตัณหาข้อที่ 2 คือ ภวตัณหา หมายถึง ความทะยานอยากในภพ หรืออยากเป็นนั่นเป็นนี่เมื่อไม่ได้ดังที่ ปรารถนาก็เป็นสาเหตุให้ฆ่าผู้อื่น ทั้งสองส่วนนี้เป็นความหวัง ความปรารถนาของมนุษย์ สร้างความเพลินใจ ความติดใจ ให้แก่มนุษย์โดยไม่รู้จักอิ่มและไม่รู้จักจบสิ้น ส่วนตัณหาที่เป็นขั้วลบ ได้แก่ ตัณหาข้อที่ 3 คือ วิภวตัณหา หมายถึง ความทะยานอยากในวิภพ อยากไม่เป็นนั่นไม่เป็นอย่างนั้น อยากพรวดพ้นดับสูญไปเสียจากสภาพ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นสาเหตุให้ฆ่าตัวเองตาย ในส่วนที่เป็นวิภวตัณหานี้ ได้แก่ ความผิดหวัง มีปัญหาชีวิตที่แก้ ไม่ตก สภาพจิตใจที่เกิดความกดดัน ความถูกเก็บกดด้านจิตใจจากเรื่องราวในอดีต มีปัญหาด้านการปรับตัวหรือ บุคลิกภาพ ความประสบกับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา ความพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รักและชอบใจ กลุ่มใจ เครียด เบื่อหน่ายชีวิตตัวเอง เกิดความหวาดเหว่หงา ซึมเศร้า มีความเห็นว่าชีวิตตนเองเป็นสิ่งไร้ค่า การโกรธเกลียด เคียดแค้นผู้อื่นแต่ไม่สามารถแก้แค้นหรือทำอะไรเขาได้ อยากรอดพ้นไปจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึง ตัดสินใจฆ่าตัวเองตาย

2) สาเหตุภายนอกตัวบุคคล สาเหตุภายนอกตัวบุคคล หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายและทางสังคมที่กดดันให้บุคคลฆ่าตัวเองตาย ได้แก่ สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและสาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านสังคม

(1) สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ คือ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุสถานที่ บรรยากาศ ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่อยู่รอบๆ ตัว เป็นสิ่งที่เราให้เกิดการฆ่าตัวตาย เช่น ในสมัยพุทธกาลมีพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาเลือกสถานที่ในวิหารภาพศิลาข้างภูเขาอิสิคิลิเป็นสถานที่ฆ่าตัวเอง

ตายถึง 2 รูป คือ พระโคธิกะและพระวักลี พระภิกษุพรณาสวรรค์เฝ้าให้ผู้ฟังเห็นคล้ายตามเป็นเหตุให้อุบาสกคนหนึ่งกลั้นใจตาย และในยุคปัจจุบัน พบว่าผู้ฆ่าตัวตายเมื่ออยู่โดยลำพังในสถานที่ที่ปลอดภัย คนเกิดความเปล่า เปลี่ยว เจ็บเหงา หว่เหว่ วังเวง ภายในห้องพักในโรงแรม ห้องนอนในบ้าน .ในสถานที่เปลี่ยวก็จะตัดสินใจฆ่า ตัวเองตาย

(2) สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านสังคม คือ สภาพแวดล้อมที่กดดันจากคนใน สังคม เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการฆ่าตัวตาย ได้แก่ ปัญหาครอบครัว เช่น ครอบครัวที่พ่อแม่หย่าขาดจากกัน คนใน ครอบครัวทะเลาะวิวาทกัน คนในครอบครัวติดอบายมุขและติดสิ่งเสพติด คนในครอบครัวขาดความอบอุ่นและ ขาดความเข้าใจกัน ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น ความยากจน ทำธุรกิจขาดทุน มีหนี้สินมาก ปัญหาการศึกษา เช่น สอบเข้าเรียนในสาขาที่ตนคาดหวังแล้วไม่ได้ ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ไม่มีเงินที่จะนำมาใช้จ่ายในการศึกษา ความเชื่อในหลักศาสนาหรือลัทธิ เช่น มีความเชื่อว่าชีวิตกับความตายเป็นเรื่องเดียวกันจุดหมายสูงสุดคือการได้ ไปอยู่กับพระเจ้า มีความเชื่อว่าถ้าใช้ระเบิดฆ่าตัวตายแล้วทำลายคนอื่นที่มีได้ถือศาสนาหรือลัทธิเดียวกันกับ ตนเองได้ด้วยก็จะทำให้ได้ไปอยู่กับพระเจ้า หรือมีความเชื่อว่าตนเกิดมาทำแต่ความดีตายแล้วจะได้ไปเกิดใน สวรรค์ สื่อสารมวลชน เช่น การนำเสนอรูปแบบการฆ่าตัวตายที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ทำให้เกิดการเลียนแบบ คือ เมื่อผู้ฆ่าตัวตายมีปัญหาเกิดขึ้นกับตนเองหาทางออกไม่ได้ก็จะนำแบบที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ มาใช้ในการฆ่า ตัวเองตาย ขาดการยอมรับจากสังคม เช่น ถูกด่า ถูกประณาม คนที่เคยมีประวัติเสียหายมาแล้วในอดีต เคย ต้องโทษจำคุก ติดยาเสพติด ติดโรคเอดส์ ข่มขืน ญาติตนเองหรือคนใกล้ชิด เป็นต้น กระทำผิดต่างๆ เช่น การปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง การทุจริต การทำความผิดถูกจับได้ ซึ่งสาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมด้านสังคมดังที่ กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่ทำให้คนตัดสินใจฆ่าตัวตาย

2. วิธีการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา

วิธีการฆ่าตัวตายในที่นี้ หมายถึง วิธีการที่ผู้ฆ่าตัวตายนำมาใช้ทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองตายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถจำแนกวิธีการฆ่าตัวตายได้ 2 วิธีหลัก ดังนี้

1) วิธีการฆ่าตัวตายที่ใช้อุปกรณ์ วิธีการฆ่าตัวตายที่ใช้อุปกรณ์ หมายถึง การตั้งใจทำร้ายตนเองโดยการใช้อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับฆ่าตัวเองให้ตาย ซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มได้ดังนี้ คือ กลุ่มที่กินอาหารและของ แสลง เช่น โรคบางอย่างห้ามกินของหวาน โรคบางอย่างห้ามกินของที่มีไขมัน โรคบางอย่างห้ามดื่มสุรา โรค บางอย่างห้ามสูบบุหรี่ เพราะถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นของแสลง ถ้ากินเข้าไปแล้วจะทำให้อาการของโรคกำเริบหนัก เข้าก็ถึงแก่ความตายได้ ดังนั้นผู้ฆ่าตัวตายในสมัยพุทธกาลบางคนจึงเลือกใช้วิธีกินอาหารและของแสลงเพื่อฆ่า ตัวเองตาย กลุ่มที่ใช้อาวุธ เช่น ใช้มีดฆ่าตัวตายหรือใช้ผู้อื่นให้ฆ่าตัวเอง ใช้ปืนยิงตัวตาย ใช้ระเบิดฆ่าตัวตาย กลุ่ม ที่ใช้อุปกรณ์ผูกคอตาย เช่น ใช้เชือกผูกคอตาย ใช้ผ้าแพรผูกคอตาย ใช้สายรองเท้าผูกคอตาย กลุ่มที่ใช้ยา เช่น กินยาฆ่าแมลง ฉีดยาพิษเข้าเส้นเลือด กินยาแก้ปวดหรือยานอนหลับเกินขนาด กินน้ำยาล้างห้องน้ำ กลุ่มที่ใช้ไฟ ในการฆ่าตัวตาย เช่น จุดไฟเผาตัวเองตาย สูดควันไฟเข้าทางจมูกฆ่าตัวตาย ใช้กระแสไฟฟ้าดูดตัวเองตาย

2) วิธีการฆ่าตัวตายที่ไม่ใช้อุปกรณ์ วิธีการฆ่าตัวตายที่ไม่ใช้อุปกรณ์ หมายถึง การตั้งใจทำร้ายตนเองโดยไม่ใช้อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับฆ่าตัวเองให้ตาย ซึ่งจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถจำแนกได้ ดังนี้ คือ กลุ่มที่กลั้นใจตาย เช่น เชื่อว่าโลกหน้าเป็นสิ่งที่ดีกว่า มีความพร้อมด้วยสิ่งที่อำนวยความสะดวกสบายมากกว่า มีความสุขมากกว่า และเห็นว่าถ้าหากฆ่าตัวตายแล้วจะทำให้ตัวเองได้ไปเกิดในโลกหน้าที่มี ความพร้อมพร้อมดังกล่าว ในสมัยพุทธกาลจึงมีการฆ่าตัวตายโดยวิธีกลั้นใจตาย กลุ่มกระโดดจากที่

สูง เช่น กระโดดหน้าผาฆ่าตัวตาย กระโดดเหวฆ่าตัวตาย กระโดดตึกฆ่าตัวตาย กระโดดสะพานลงในน้ำลึก เพื่อให้ ตัวเองจมน้ำตาย กลุ่มกระโดดจากที่ต่ำ เช่น กระโดดให้รถยนต์ชนตาย กระโดดให้รถไฟทับตาย กระโดดหรือ เดินลงน้ำลึกเพื่อให้ตัวเองจมน้ำตาย กลุ่มที่ให้สัตว์ร้ายกัดตัวเองตาย เช่น ให้งูกัดตัวเองตาย ให้จระเข้กัดตัวเอง ตาย

3. ผลของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา

ผลของการฆ่าตัวตายในที่นี้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากผู้ฆ่าตัวตายได้ทำร้ายตนเอง ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองตาย ซึ่งจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถจำแนกผลของการฆ่าตัวตายได้ 2 กรณี ดังนี้

1) ผลที่เกิดจากการฆ่าตัวตายสำเร็จ ผลที่เกิดจากการฆ่าตัวตายสำเร็จในที่นี้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ฆ่าตัวตายลงมือทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองตายและผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ ผู้ฆ่าตัวตายได้ทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ตัวเองถึงแก่ความตาย ซึ่งข้อ ค้น พบ ในงานวิจัยนี้ก่อให้เกิด ผลกระทบ 2 ด้าน ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม ดังนี้

(1) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง ในที่นี้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ฆ่าตัวตายลงมือทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองตายและผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ ผู้ฆ่าตัวตายได้ทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ตัวเองถึงแก่ความตาย ที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้ฆ่าตัวตายเอง ซึ่งข้อ ค้นพบในงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดผล 3 ด้านตามมา ได้แก่ ด้านสูญเสียสิ่งดีงามในฐานะที่เกิดเป็นมนุษย์ ด้านที่เกิดความทุกข์ทรมานในขณะที่ลงมือฆ่าตัวเองตาย และด้านผลกระทบที่ได้รับภายหลังจากการตาย ดังนี้ ด้านสูญเสียสิ่งดีงามในฐานะที่เกิดเป็นมนุษย์ ในทัศนะของพระพุทธศาสนาการเกิดเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่ เป็นไปได้อย่างยาก การได้เกิดเป็นมนุษย์ถือเป็นลาภอันประเสริฐ คือ มีโอกาสทำความดีเพื่อให้บรรลุจุดหมายสูงสุด ของความเป็นมนุษย์ได้ เช่น มีโอกาสที่จะบรรลุพระอรหันต์ ถ้าปรารถนาพุทธภูมิและเป็นผู้ที่บำเพ็ญบารมีให้ บริบูรณ์แล้วก็มีโอกาสที่จะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ดังนั้นมนุษย์จึงไม่ควรฆ่าตัวเองตายเพราะหมด โอกาสที่จะได้สิ่งที่พึงได้ในฐานะที่เกิดเป็นมนุษย์ดังที่ได้กล่าวแล้ว

ด้านที่เกิดความทุกข์ทรมานในขณะที่ลงมือฆ่าตัวตาย เช่น ผู้ฆ่าตัวตายด้วยอาวุธจะต้องได้รับความ เจ็บปวดทรมานก่อนที่จะขาดใจตาย ผู้กินยาพิษก่อนที่จะขาดใจตายต้องทรมานทรมานเพราะฤทธิ์ของยาพิษ ผู้ที่ผูกคอตายจะถูกรัดที่คอจนหายใจไม่ออกต้องดิ้นทรมานทรมานอย่างทรมานก่อนตาย

ด้านผลกระทบที่ได้รับภายหลังจากการตาย ในทางพระพุทธศาสนามีทรรศนะว่า ผลที่ได้รับภายหลังจากการฆ่าตัวตายแบ่งพิจารณาได้ 2 กรณี ได้แก่ กรณีที่ 1 ผู้ฆ่าตัวตายได้รับผลของกรรม เพราะการฆ่าตัว ตาย เป็นการทำลายชีวิตอันเป็นที่รักของตนเอง ในทัศนะของพระพุทธศาสนาถือว่าเจตนาฆ่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เป็นปาณาติบาต เป็นบาป หากผู้ฆ่าตัวตายทำในขณะที่ตนเองมีจิต เศร้าหมอง หรือในขณะที่จิตมีโทสะ ย่อมส่งผลให้ผู้ฆ่าตัวตายไปเกิดในทุคติ เช่น ต้องทนทุกข์ทรมานในนรก ตามหลักอาชญากรรมในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ผู้ที่ฆ่าตัวตายในชาตินี้ เชื่อกันว่าได้เคยฆ่าตัวเองตาย มาแล้วในชาติก่อนและจะฆ่าตัวเองตายในชาติต่อไปอีกด้วย ดังนั้นในทัศนะของพระพุทธศาสนาจึงไม่สนับสนุน ให้มนุษย์ฆ่าตัวเองตาย กรณีที่ 2 ผู้ฆ่าตัวตายไม่ต้องรับผลของกรรม ในทางพระพุทธศาสนามีทรรศนะว่าผู้ฆ่าตัว ตายไม่ต้องรับผลกระทบ ก็ต่อเมื่อการฆ่าตัวตายนั้นสำเร็จพร้อมกับการบรรลุพระอรหันต์ กรณีเช่นนี้ไม่เกิดเป็น บุญเป็นบาป เพราะว่าพระอรหันต์เมื่อเข้าถึงอนุภาติเสสนิพพานแล้วก็ดับสนิทไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดหรือเสวย ผลกรรมใดๆ อีกต่อไป เช่น ตัวอย่างการฆ่าตัวตายของพระ

โคธิกะ พระวักกลี และ พระฉันทะ ในสมัยพุทธกาล (2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม ในที่นี้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ฆ่าตัวตายได้ทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ตัวเองถึงแก่ความตาย แล้วมีผลกระทบต่อ บุคคลในสังคม ซึ่งข้อค้นพบในงานวิจัยนี้พบว่าได้มีผลเกิดขึ้น 3 ด้านตามมา ได้แก่ ด้านผลกระทบในระดับ ครอบครัว ด้านผลกระทบในระดับชุมชน และด้านผลกระทบในระดับประเทศ ดังนี้

(1) ด้านผลกระทบในระดับครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแรกทางสังคมที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอด ค่านิยม วิธีประพฤติปฏิบัติตน และบรรทัดฐานทางสังคมให้แก่สมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมหน้าที่สำคัญของครอบครัวก็คือ สร้างสมาชิกใหม่แทนสมาชิกเก่าที่ตายไปให้กับสังคม เลี้ยงดูสมาชิกที่เกิดใหม่ให้ เจริญเติบโตสมบูรณ์แข็งแรงรวมทั้งให้การศึกษาที่ดี ฝึกอบรมระเบียบสังคมให้แก่สมาชิกใหม่ให้มีความรักความ อ่อนน้อม ควบคุมความสัมพันธ์ทางเพศของสมาชิกให้ดำเนินไปอย่างมีกฎเกณฑ์ ทำหน้าที่ทางเศรษฐกิจคือเป็นทั้ง หน่วยผลิตและหน่วยบริโภค และกำหนดสถานภาพของบุคคล เป็นต้น ในทัศนะของพระพุทธศาสนาเห็นว่า ถ้า สมาชิกในครอบครัวคนใดคนหนึ่งฆ่าตัวตาย สมาชิกของครอบครัวย่อมเศร้าโศกเสียใจ เพราะต้องพลัดพรากจาก คนผู้เป็นที่รักและชอบใจ เป็นภาพที่ฝังใจของคนในครอบครัวต่อไปอีกนานทำให้ยากที่จะลืมต่อเหตุการณ์ที่ เลวร้ายนี้ได้ เพราะเมื่อคิดถึงเหตุการณ์นี้ขึ้นมาคราวใดก็จะทำให้ใจหาย จิตหดหู่ และเศร้าสลดใจ ถ้าผู้ฆ่าตัวตาย เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในครอบครัว เช่น เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว เช่น เป็นผู้จัดหาทรัพย์มาใช้จ่ายจุลเจือเลี้ยงครอบครัว เมื่อครอบครัวขาดบุคคลเหล่านี้ก็จะส่งผล กระทบทำให้ครอบครัวได้รับความลำบาก นอกจากนี้กลุ่มญาติยังต้องเสียเวลากับการจัดการงานศพของผู้ตายซึ่ง ทำให้เสียทั้งเวลาและทรัพย์สินที่จะต้องใช้จ่ายในการจัดงานศพเป็นจำนวนมากอีกด้วย ด้านผลกระทบในระดับชุมชน คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน ในทัศนะของพระพุทธศาสนาเห็นว่า ถ้าสมาชิกในชุมชน คนใดคนหนึ่งฆ่าตัวตายย่อมส่งผลโดยตรงต่อชุมชนไม่มากนักน้อยขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อ ชุมชนมากน้อยเพียงใด เช่น ถ้าเป็นบุคคลทั่วไปซึ่งมีบทบาทต่อชุมชนน้อย ชุมชนก็ต้องจัดการศพให้เป็นไปตาม ประเพณีที่แต่ละชุมชนปฏิบัติกันอยู่ซึ่งก็ทำให้เสียทั้งเวลาและทรัพย์สินที่จะต้องนำมาใช้จ่ายในการจัดการงานศพ ถ้าบุคคลนั้นเป็นผู้มีบทบาทต่อชุมชนสูง เช่น พระสงฆ์ ปรมาจารย์ชาวบ้าน ครู อาจารย์ แพทย์ อนามัยตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ก็จะทำให้ชุมชนสูญเสียทรัพยากรบุคคลของชุมชนที่สำคัญ ไปอย่างน่าเสียดาย ด้านผลกระทบในระดับประเทศ คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนซึ่งตั้งมั่นอยู่ในดินแดนอันมีอาณาเขตแน่นอนมีอำนาจอธิปไตยที่จะใช้ได้อย่างอิสระ และมีการปกครองอย่างเป็นระเบียบเพื่อประโยชน์ของบรรดา ชุมชนที่อยู่ร่วมกันนั้น การที่คนในประเทศต่างๆ ฆ่าตัวตายย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันทางสังคมในประเทศนั้นๆ โดยตรง เช่น สถาบันครอบครัว การฆ่าตัวตายทำให้ครอบครัวขาดสมาชิกอันเป็นที่รักและขาดผู้นำที่มีบทบาท สำคัญของครอบครัวไป สถาบันเศรษฐกิจ ถ้าผู้ฆ่าตัวตายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศ การฆ่าตัวตายทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ เช่น ในกรณีของรัฐลงทุนผลิตแพทย์ในประเทศไทยหนึ่งคนต้องใช้เวลาร้อยกว่าหมื่นบาท ทั้งตัวนักเรียนแพทย์และรัฐต้องหมดเงินรวมกันหลายล้านบาท การฆ่าตัวตายของแพทย์เพียงหนึ่งคนก็ทำให้รัฐ เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นนนวนมาก สถาบันการศึกษา การที่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาฆ่าตัวตายทำให้เกิดการสูญเสียทางการศึกษา เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสถาบันทางการศึกษาของประเทศให้มีความเจริญได้ในอนาคต สถาบันศาสนา บุคลากรทางศาสนาโดยเฉพาะพระสงฆ์ เป็นที่พึ่งใน

ด้านจิตใจของพุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป ถ้าพระสงฆ์ใน พระพุทธศาสนาฆ่าตัวตายก็จะเกิดผลกระทบดังนี้ คือ ด้านสังคมของพระสงฆ์เอง ถือว่าพระสงฆ์ที่ฆ่าตัวตายเป็น แบบอย่างที่ไม่ดี เพราะเป็นการทำผิดวินัย ของพระสงฆ์อย่างร้ายแรงถึงขั้นต้องอาบัติปาราชิกซึ่งเป็นอาบัติหนัก ที่สุดถึงขั้นทำให้ขาดจากความเป็น พระภิกษุในทางพระพุทธศาสนา ในเรื่องนี้ พระพุทธเจ้าได้ทรงตำหนิภิกษุที่ฆ่า ตัวเองตายว่า เป็นสิ่งไม่ สมควร ไม่คล้อยตาม ไม่เหมาะสม ไม่ใช่กิจของสมณะ ใช้ไม่ได้ ไม่ควรทำ แล้วบัญญัติ สิกขาบทไว้ว่า “กั ภิกษุใดจงใจพรากกายมนุษย์จากชีวิต หรือแสวงหาศีลตราอันจะพรากกายมนุษย์นั้น แม้ภิกษุนี้ ก็เป็น ปาราชิกหาสังวาสมิได้” สำหรับสังคมของชาวพุทธทั่วไปมองว่า พระสงฆ์เป็นผู้ประพฤติดีปฏิบัติชอบ พระสงฆ์จึงเป็นผู้ปราศจากสิ่งครอบงำ ใดๆ เพราะพระสงฆ์เป็นผู้ไม่ฆ่าและเบียดเบียนสัตว์ เป็นผู้ไม่มีทรัพย์สินสมบัติ เป็นผู้ไม่มีครอบครัว เป็นผู้ไม่พูดคำเท็จ เป็นผู้ไม่ดื่มสุราเมรัยหรือเสพสิ่งเสพติด เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อ ความพ้นทุกข์ การดำเนินชีวิตของพระสงฆ์จึงเป็นชีวิตที่มีความเป็นอิสระ ปลอดโปร่ง โล่งสบายกว่าคนกลุ่ม อื่นๆ แต่ถ้าพระสงฆ์ ฆ่าตัวตายก็จะทำให้เกิดผลกระทบต่องานพระพุทธศาสนาแล้วคือ สังคมชาวพุทธ ทั่วไปจะมองว่าแม้แต่ใน สังคมของพระสงฆ์เองก็มีปัญหา พระสงฆ์มีความทุกข์ มีปัญหาในการดำเนินชีวิต เกิดความเครียด จนหาทางออก ไม่ได้ จึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย สถาบันการเมือง การที่คนในประเทศใด ประเทศหนึ่งมีการฆ่าตัวตายมากขึ้นเป็น เกณฑ์ชี้วัดสิ่งหนึ่งที่บ่งบอกว่าประเทศกำลังมีปัญหา ซึ่งกระทบต่อ เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศนั้นด้วย เพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกว่ารัฐบาลบริหารประเทศไร้ ประสิทธิภาพ ทำให้ประชากรของประเทศเกิดความทุกข์ เกิดความเครียด หาทางออกไม่ได้จึงตัดสินใจฆ่า ตัวเองตาย

2) ผลที่เกิดจากการฆ่าตัวตายไม่สำเร็จ ผลเกิดจากการฆ่าตัวตายไม่สำเร็จในที่นี้ หมายถึง ผลที่ เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ฆ่าตัวตายลงมือทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองตายและผลที่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่ ผู้ฆ่าตัวตายได้ทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองถึงแก่ความตายแต่ตัวเองไม่ตาย ซึ่ง ข้อค้นพบในงานวิจัย นี้ก่อให้เกิดผลกระทบ 2 ด้าน ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง และผลกระทบที่ เกิดขึ้นต่อสังคม ดังนี้

(1) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเอง ในที่นี้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ฆ่าตัวตายได้ทำร้ายตนเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองถึงแก่ความตายแต่ไม่ ตาย ซึ่งข้อ ค้นพบในงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดผล 2 ด้านตามมา ได้แก่ ด้านจิตใจของผู้ฆ่าตัวตาย และด้านร่างกายของผู้ฆ่าตัวตาย ดังนี้

ด้านจิตใจของผู้ฆ่าตัวตาย ผู้ที่ฆ่าตัวตายไม่สำเร็จ เป็นผู้มีจิตวิตกกังวลเหมือนมีบางสิ่งติดขัด ค้างคาใจเป็นเงื่อนปมคอยรบกวนภายในจิตใจอยู่ตลอดเวลา เช่น มีจิตอ่อนไหว ขาดความมั่นใจในการดำเนิน ชีวิต สุขภาพจิตเสีย การฆ่าตัวตายสะท้อนความล้มเหลวทางด้านจิตใจ เมื่อกระทบกับอารมณ์ไม่เป็นที่ชอบ ใจก็จะ ส่งผลต่อสภาพจิตโดยตรง คือ รู้สึกอึดอัด เบื่อหน่าย ไม่อยากรับรู้เรื่องราวที่ทำให้เกิดความผิดหวัง หรือความ ล้มเหลวในชีวิตที่ผ่านมา เช่น กรณีสมัยพุทธกาลมีพระภิกษุกระโดดหน้าผาเพื่อฆ่าตัวเองตาย เมื่อไม่ตายจึงเป็นผู้ มีความวิตกกังวลใจว่าตนเองจะต้องอาบัติปาราชิก ความวิตกกังวลว่าตนเองจะต้อง อาบัติปาราชิกนี้เองเป็น เหมือนมีบางสิ่งติดขัดค้างคาใจเป็นเงื่อนปมคอยรบกวนภายในจิตใจอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดจึงตัดสินใจเข้าเฝ้า พระผู้มีพระภาคเพื่อให้พระองค์แก้ปัญหาที่ค้างคาใจนั้นให้ และพระผู้มีพระภาคก็ แก้ปัญหาความวิตกกังวลที่ค้าง คาใจของภิกษุรูปนี้ได้สำเร็จ

ด้านร่างกายของผู้ฆ่าตัวตาย ผู้ที่ฆ่าตัวตายไม่สำเร็จ อาจจะได้รับบาดเจ็บพิการหรือทุพพลภาพ ตลอด ชีวิต ไม่สามารถดำเนินชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไปได้ คุณภาพของชีวิตที่ดีก็ต้องเสียไปด้วย ทำให้ตนเองได้รับความทุกข์ยากลำบากเพิ่มขึ้น เช่น กลุ่มกระโดดจากที่สูง กลุ่มที่ใช้อาวุธ เป็นต้น

(2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม ในที่นี้หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเองด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตัวเองถึงแก่ความตายแต่ไม่ตาย แล้วมีผลกระทบต่อบุคคลในสังคม ซึ่งข้อค้นพบในงานวิจัยนี้พบว่าได้มีผลเกิดขึ้น 3 ด้านตามมา ได้แก่ ด้านผลกระทบในระดับครอบครัว ด้านผลกระทบในระดับชุมชน และ ด้านผลกระทบในระดับประเทศ ดังนี้

ด้านผลกระทบในระดับครอบครัว ถ้าผู้ฆ่าตัวตายไม่สำเร็จเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในครอบครัว เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญทางเศรษฐกิจของครอบครัว เกิดความพิการหรือทุพพลภาพอันเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการฆ่าตัวตายไม่สำเร็จจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดชีวิต ก็เป็นภาระให้กับ บุคคลในครอบครัวต้องคอยดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลซึ่งทำให้เกิด การสูญเสียทั้งเวลาและเศรษฐกิจตามมาอีกด้วย ด้านผลกระทบในระดับชุมชน ถ้าผู้ฆ่าตัวตายไม่สำเร็จเป็นบุคคลในชุมชน หรือเป็นบุคคลผู้มีบทบาทต่อชุมชนสูง เช่น พระสงฆ์ ปรมาจารย์ ชาวบ้าน ครู อาจารย์ แพทย์ อนามัยตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การ บริหารส่วนตำบล เป็นต้น เกิดความพิการหรือทุพพลภาพอันเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการฆ่าตัวตายไม่สำเร็จ จนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดชีวิต ก็เป็นภาระให้กับองค์กรที่เกี่ยวข้องในชุมชนต้องคอยดูแลเอาใจใส่อย่าง ใกล้ชิด และทำให้ชุมชนสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนไปอย่างน่าเสียดาย ด้านผลกระทบในระดับประเทศ ถ้าผู้ฆ่าตัวตายไม่สำเร็จเกิดความพิการหรือทุพพลภาพอันเป็นผลที่ สืบเนื่องมาจากการฆ่าตัวตายไม่สำเร็จ จนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดชีวิต ย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบัน ทางสังคมในประเทศนั้นๆ โดยตรง เช่น สถาบันครอบครัว ซึ่งทำให้คนในครอบครัวมีภาระเพิ่มขึ้น อีกเพราะต้อง คอยดูแลรักษาเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ซึ่งทำให้สูญเสียทั้งเวลาและทรัพย์สินจำนวนมาก สถาบันเศรษฐกิจ ถ้าผู้ฆ่า ตัวตายไม่สำเร็จเกิดความพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดชีวิต ทำให้เกิดการสูญเสีย ทางเศรษฐกิจเพราะขาดกำลังคนส่วนหนึ่งที่เป็นหน่วยผลิตสินค้าและบริการที่ทำให้เกิดผลผลิตทางเศรษฐกิจของ ประเทศในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ประเทศชาติยังต้องลงทุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลเป็นจำนวน มากอีกด้วย สถาบันการศึกษา การที่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาฆ่าตัวตาย ไม่สำเร็จเกิดความพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดชีวิต ทำให้เกิดการสูญเสียทางการ ศึกษา เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นบุคลากร ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสถาบันทางการศึกษาของ ประเทศ และประเทศชาติยังต้องลงทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมากอีกด้วย สถาบัน ศาสนา บุคลากรทางศาสนา โดยเฉพาะพระสงฆ์ฆ่าตัวตายไม่สำเร็จเกิดความพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถ ช่วยเหลือตนเองได้ตลอดชีวิตก็จะเกิดผลกระทบดังนี้ คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของวัด เช่น งาน ปกครองวัด งานศาสนศึกษา งานเผยแผ่ งานสาธารณูปการ งานศึกษาสงเคราะห์ งานสาธารณสงเคราะห์ ทำไม่ได้หรือทำได้แต่ไม่เต็มศักยภาพ ด้านกลุ่มของพระสงฆ์เอง ต้องมีการะงานเพิ่มขึ้นเพราะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดการสูญเสียเวลาที่ต้องปฏิบัติกิจของสงฆ์ด้านอื่นๆ สถาบันการเมือง การฆ่าตัวตายของ คนในประเทศต่างๆ ย่อมส่งผลกระทบกับสถาบันทางการเมืองของประเทศนั้นๆ โดยตรง เพราะเป็นสิ่งบ่งบอกว่าการบริหารประเทศของรัฐบาลกำลังประสบปัญหา จนทำให้การดำเนินชีวิตของคนในประเทศมีปัญหา เกิดความทุกข์ เกิดความเครียด หาทางออกไม่ได้ สุดท้ายจึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย ในปัจจุบันการฆ่าตัวตายมี

แนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะการพัฒนาที่ขาดสมดุลสุดโต่งด้านเดียว คือ สุดโต่งไปทางวัตถุ ทำให้เกิดปัญหา มาก จากการศึกษา ปัญหาการฆ่าตัวตายพบว่ากลุ่มบุคคลที่เคยฆ่าตัวตายมาแล้ว คนกลุ่มนี้มักจะพยายาม ฆ่าตัวเองตายอีก ดังนั้นการ ฆ่าตัวตายจึงเป็นปัญหาที่สถาบันทางสังคมหลายประเทศในโลกกำลังประสบอยู่ ในปัจจุบัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลของการวิจัยเรื่อง การฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนามีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ ควร แก่การนำมาวิจารณ์ ดังนี้

สาเหตุการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการฆ่าตัวตายได้แก่ วิชา วัตถุหา ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่าวิวัตถุหาคือความอยากที่เป็นชั่วลบลซึ่งเกิดขึ้นกับชีวิตของมนุษย์ เช่น ความ ผิดหวัง มีปัญหาชีวิตที่แก้ไม่ตก สภาพจิตใจที่เกิดความกดดัน ความถูกเก็บกดด้านจิตใจจาก เรื่องร้ายในอดีต มี ปัญหาด้านการปรับตัวหรือบุคลิกภาพ ความประสพกับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา ความพลัด พรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก และชอบใจ กลุ่มใจ เครียด เปื่อหน่ายชีวิตตัวเอง เกิดความหว่าเหว้เหงา ซึมเศร้า มีความเห็นว่าชีวิตตนเองเป็น สิ่งไร้ค่า การโกรธเกลียดเคียดแค้นผู้อื่นแต่ไม่สามารถแก้แค้นหรือ ทำอะไรเขาได้ เกิดความละอายต่อการกระทำ ผิดของตนเองที่ผ่านมา เกิดความน้อยใจ อยากทอดทิ้งไป จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้เกิดมาจาก วิวัตถุหาซึ่งเป็นแรงผลักดันให้บุคคลตัดสินใจฆ่าตัว ตาย

วิธีการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา ได้พบว่าผู้ฆ่าตัวตายที่อยู่ใกล้อุปกรณ์ชนิดใดก็มักจะ ใช้ อุปกรณ์ชนิดนั้นฆ่าตัวตาย เช่น สมัยพุทธกาลจะใช้มีดดาบ กิณของแสดง กิณยาพิช เป็นต้น ในสมัย ปัจจุบัน กลุ่ม ที่ใช้อาวุธปืนมักจะเป็นตำรวจและนักธุรกิจ หรือคนที่มีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง กลุ่มที่กิน ยาพิษ และกลุ่มที่ผูก คอตาย มักเป็นกลุ่มที่อยู่ในชุมชนเมือง ชุมชนในชนบทและกลุ่มผู้ต้องหาที่ถูกจับกุม คும்ขัง จะเห็นว่าผู้ฆ่าตัวตายที่ อยู่ใกล้อุปกรณ์ชนิดใดก็มักจะใช้อุปกรณ์ชนิดนั้นฆ่าตัวเองตาย เพราะว่า เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและจัดหาได้ง่าย

ผลของการฆ่าตัวตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา ได้พบว่าทำให้เกิดผลกระทบต่อตัวเองและต่อ สังคมโดยรวมด้วย เพราะว่า สถาบันทางสังคมต่างๆ เหล่านี้มีความเกี่ยวข้องถึงกันตามหลักอิทัปปิจจยตา เมื่อมีปัญหาการฆ่าตัวตายเกิดขึ้นในสถาบันทางสังคมหนึ่งจึงเกิดผลกระทบในทางเสียหายเชื่อมโยงไปถึง สถาบันทาง สังคมอื่นๆ และยังก่อให้เกิดผลกระทบไปถึงระดับชาติด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ด้าน รัฐบาล รับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการฆ่าตัวตาย วิธีการฆ่าตัวตาย และผลของการฆ่าตัวตาย ของคนในชาติให้ ชัดเจน พร้อมกับกำหนดนโยบาย กำหนดแผน และกำหนดโครงการเพื่อแก้ไขปัญหการ ฆ่าตัวตายอย่างเป็น รูปธรรม โดยผ่านทางหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการให้การ

บำบัดรักษากับคนในชาติที่ เป็นโรคทางกายและโรคทางจิตให้ได้ผลดี เพื่อลดปัญหาการฆ่าตัวตายที่มี สาเหตุมาจากโรคทางกายและโรคทางจิต กระทรวงการพัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์ ดำเนินการ พัฒนาสังคมให้ปัญหาสังคมลดน้อยลง เพื่อลด ปัญหาการฆ่าตัวตายที่มีสาเหตุมาจากปัญหาสังคม กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการแก้ไขปัญหทางการศึกษาให้ ได้ผลดี เพื่อลดปัญหาการฆ่าตัวตายที่มี

สาเหตุมาจากปัญหาทางการศึกษา กระทั่งที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและ การเงิน มีมาตรการในการสร้างเศรษฐกิจของชาติเพื่อให้คนในชาติอยู่ดีกินดีมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เพื่อลด ปัญหาการฆ่าตัวตายที่มีสาเหตุมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ด้านคณะสงฆ์ โดยมหาเถรสมาคมร่วมมือกับภาครัฐ รับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการฆ่าตัวตาย วิธีการฆ่าตัวตาย และผลของการฆ่าตัวตายของคนในชาติให้ชัดเจน พร้อม กับกำหนดนโยบาย กำหนดแผน และกำหนดโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายอย่างเป็นรูปธรรม โดยผ่าน ทางหน่วยงานของคณะสงฆ์ตามลำดับสายงาน เพื่อแก้ปัญหาการฆ่าตัวตายของคนในชาติ ด้านมหาวิทยาลัยทางพระพุทธศาสนาทั้งสองแห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรบรรจุเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องสาเหตุของการฆ่าตัวตาย วิธีการฆ่าตัวตาย และผลของการฆ่าตัวตายไว้ในหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจจนสามารถนำไปเผยแพร่ได้อย่าง ถูกต้อง เพื่อแก้ปัญหาการฆ่าตัวตาย

เอกสารอ้างอิง

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) .(2538). *พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6)

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2539. *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,

สมภาร พรหมทา (2542). *พุทธปรัชญา : มนุษย์ สังคม และปัญหาจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

สำนักนโยบายและแผน กระทรวงสาธารณสุข. *บทความด้านสุขภาพจิต ปัญหาการฆ่าตัวตายในประเทศไทย ข้อมูลสถิติ : สุขภาพจิตไทย พ.ศ. 2545- 2546*. (ออนไลน์).

<http://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=835>, (10 ต.ค. 2549)
